

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาฉลากอาหาร

(Codex Committee on Food Labelling) ครั้งที่ 40

ระหว่างวันที่ 15-18 พฤษภาคม 2555 ณ กรุงออตตาวา ประเทศแคนาดา

การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาฉลากอาหาร ครั้งที่ 40 มีประเทศสมาชิกเข้าร่วมประชุมจำนวน 63 ประเทศ รวมสหภาพยุโรป 1 องค์การ และองค์การระหว่างประเทศ 20 องค์การ รวม 220 คน โดยมี Mr. Paul Mayers จากประเทศแคนาดาเป็นประธาน ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

1) คณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาฉลากอาหาร ได้พิจารณาข้อกำหนดเรื่องฉลาก ของร่างมาตรฐานภูมิภาค(Regional standard) ของ Codex Committee for Near East จำนวน 2 เรื่อง โดยเห็นชอบผ่านข้อกำหนดเรื่องฉลาก ของร่างมาตรฐานเรื่อง HARRISSA (Red hot pepper paste) และ เรื่อง HALWA TEHENIA ให้ Codex Alimentarius Commission: CAC รับรองที่ step 5/8 ทั้งนี้เนื่องจากมาตรฐานนี้เป็นมาตรฐานภูมิภาค จึงไม่มีประเทศสมาชิกคัดค้านเรื่องการตั้งชื่อ และยังเห็นชอบกับชื่อทางเลือกที่เป็นที่เข้าใจหรือใช้ในทางการค้า เช่นเดียวกับที่ HARRISSA ใช้คือ Red hot pepper paste

2) Implementation of the WHO Global Strategy on Diet, Physical Activity and Health

2.1) Proposed draft revision of the Guidelines for Use of Nutrition and Health Claims (CAC/GL 23-1997): Additional conditions for nutrient content claims and comparative claims

- ที่ประชุมมีมติเห็นชอบแก้ไขคำจำกัดความของ Non-addition claim ที่ e-WG เสนอโดยตัดประโยค “thereby implying that a specific nutrient has not been added to that food” ออก ทั้งนี้เนื่องจากในเรื่องนี้มุ่งเน้นไปที่การเติมในลักษณะเครื่องปรุง (ingredient) ไม่ใช่สารอาหาร (nutrient) เพื่อให้ชัดเจนไม่สับสน จึงเห็นควรให้ตัดออก ดังนี้

“2.1.3 Non-addition claim means any claim that an ingredient has not been added to a food, either directly or indirectly, The ingredient is one whose presence or addition is permitted in the food and which consumers would normally expect to find in the food.”

โดยประเทศสมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับคำจำกัดความดังกล่าว และเห็นควรให้ใส่ไว้ นอกจากนี้ในเรื่อง Nutrient content claims ของ section 5 ยังเห็นชอบให้เพิ่ม หัวข้อใหม่เกี่ยวกับการอนุญาตให้กล่าวอ้างถึงผลของการไม่มีเกลือ (Free of salt) ตามเงื่อนไขของ Guideline เป็นหัวข้อ 5.2 ดังนี้

“5.2 A claim to the effect that a food is free of salt can be made, provided the food meets the conditions for free of sodium listed in the table to these Guidelines”

- ที่ประชุมมีมติให้แก้ไข หัวข้อ 7. Non-Addition Claims of Sugars and Salt โดยตัดให้เหลือแค่ “Non-Addition Claims” รวมทั้งตัดคำนำของหัวข้อนี้ทั้งหมด เนื่องจากในหัวข้อ 7.1 และ 7.2 จะแยกเป็นรายละเอียดของ Sugars และ Salt

- ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรายละเอียดใน Section 7.1 Non-Addition Claims for Sugars ตามที่ คณะทำงาน e-WG เสนอ

- Section 7.2 Non-Addition Claims of Salt ที่ประชุมพิจารณาเลือก option 1 ซึ่งเสนอให้ salt หมายถึง Sodium จากทุกแหล่ง ในขณะที่ option 2 จะพิจารณาเฉพาะ Sodium chloride และเพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถยอมรับได้จึงให้ใส่ footnote ดังต่อไปนี้ไว้ Nation authority may permit the addition for technological purpose of sodium salts other than sodium chloride where such addition would not result in the food of meeting the condition for “low in sodium” claims as describe in the table to these Guideline. สำหรับหัวข้อ Non-Addition of Salt ให้คณะทำงาน พิจารณาต่อไป

- Section 7.3 Additional Conditions มีมติให้คงไว้ตามข้อเสนอของ e-WG โดยมีการปรับแก้ เล็กน้อย

- เรื่อง Comparative claim ที่ประชุมเห็นว่าจะพิจารณาในการแก้ไขข้อ 6.3 เพื่อให้มีการกล่าวอ้าง เกี่ยวกับ sodium ให้ชัดเจน จึงเห็นควรให้ยังคงข้อ 6.3 ไว้ โดยปรับแก้เป็น

“6.3 The comparison should be based on a relative difference of at least 25% in the energy value or nutrient content, including sodium...” และให้ตัดข้อเสนอ 6.6 ออก เพราะการกล่าวอ้างทุกรูปแบบให้นำมาไว้ในข้อ 6.3

แม้ว่าคณะกรรมการฯ ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยว่าให้รวมโซเดียมเป็นสารอาหาร (Nutrient) ที่ต้องลดลง 25% แต่โซเดียมเป็นสารอาหารรอง (micronutrient) และเนื่องจากมีประเด็นข้อเสนอมว่า “การเพิ่มขึ้นของ micronutrient ควรพิจารณาบนพื้นฐาน 10% ของ micronutrient มากกว่า 10% ของ NRV คณะ กรรมการฯ จึงมีมติเห็นชอบให้ส่งประเด็นเงื่อนไข 10% of the NRV สำหรับการกล่าวอ้างคุณค่าทาง โภชนาการของ micronutrient เชิงเปรียบเทียบ ให้คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาโภชนาการและอาหาร วัตถุประสงค์เฉพาะ (Codex Committee on Nutrition and Foods for special Dietary Uses: CCNFSDU) พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

- สำหรับ Section 6.4 คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะทำงาน e-WG ใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวอ้างว่า “reduced/lower saturated fat” โดยกำหนดไว้ดังนี้

“6.4 In addition to the conditions set out in section 6.3, The content of trans fatty acids should not increase for foods carrying a comparison claim for decreased saturated fatty

acids content." ซึ่งมาเลเซียไม่เห็นด้วยโดยเห็นว่ายังไม่มีผลงานทางวิทยาศาสตร์ยืนยันความสัมพันธ์ระหว่าง Saturated fat กับ Trans fatty acids

- Section 6.5 เกี่ยวกับการกล่าวอ้างที่ใช้คำว่า “light” คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะทำงาน e-WG

- เรื่อง trans fatty acids คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะทำงาน e-WG โดยให้มีการเพิ่มเรื่องการกล่าวอ้างว่าไม่มี trans fatty acids (Free claim for trans fatty acids) แต่สำหรับเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสมนั้น มีมติให้ส่งเรื่องนี้ให้ CCNFSDU พิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อไป

- คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบผ่านร่างการแก้ไขที่มีการพิจารณาแล้วข้างต้น ให้ CAC พิจารณาให้การรับรองในขั้นที่ 5/8 ยกเว้นหัวข้อ 7.2 เรื่อง Non addition of [sodium] salt เสนอให้รับรองขั้นที่ 5

3) คำจำกัดความของ Nutrient Reference Values (NRVs)

Nutrient Reference Values (NRVs)* are a set of numerical values that are based on scientific data for purposes of nutrition labelling and relevant claims. NRVs are based on levels of nutrients associated with nutrient requirements, or with the reduction in the risk of diet related non-communicable diseases.”

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เสนอ CAC พิจารณารับรองคำจำกัดความของ Nutrient Reference Values (NRVs) ที่ step 8 โดยให้ใส่คำนิยามนี้ไว้ที่ section 2 ของ Guideline of Nutrition labelling ต่อท้ายคำจำกัดความ Nutrient declaration

4) Mandatory nutrition labelling

คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบให้เสนอ CAC พิจารณารับรองการแก้ไข Guidelines on Nutrition Labelling ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดสำหรับ Mandatory nutrition labelling หัวข้อ Application of nutrient declaration หัวข้อย่อย 3.1.1 และ 3.1.2 ที่ step 5/8

โดยข้อย่อย 3.1.1 แก้ไขใหม่เป็นดังนี้ “Nutrient declaration should be mandatory for all prepackaged foods for which nutrition or health claims, as defined in the Guidelines for Use of Nutrition and Health Claims, are made.

สำหรับข้อย่อย 3.1.2 Nutrient declaration should be mandatory for all other foods. แก้ไขใหม่เป็นดังนี้ “Nutrient declaration should be mandatory for all other prepackaged foods except where national circumstances would not support such declarations. Certain foods may be exempted for example, on the basis of nutritional or dietary insignificance or small packaging.”

5) การเพิ่มสารที่อนุญาตให้ใช้ในการผลิตแบบอินทรีย์ ใน Guidelines for the Production, Processing, Labelling and Marketing of Organically Produced Foods

5.1) การเพิ่ม Ethylene เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำผลไม้สุกแก่

เนื่องจากไม่มีผู้เสนอเพิ่มเติมในผลไม้อื่น ดังนั้นที่ประชุมมีมติให้เอาข้อความใน Square bracket ออกทั้งหมด ดังนี้ Ethylene may be used for ripening of kiwi fruit, bananas, ~~[other products to be determined]~~. และให้เสนอ CAC พิจารณารับรองที่ step 8

5.2) การเพิ่ม Ethylene เพื่อยับยั้งการงอกเป็นต้นอ่อนของ Potatoes และ Onion ที่ประชุมมีมติให้ตั้ง e-WG ที่มีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประธานเพื่อพิจารณาข้อเสนอนี้อีกครั้ง แต่เนื่องจากมีความเห็นไม่เป็นเอกฉันท์ในเรื่องเงื่อนไขการใช้สารนี้ ประกอบกับมีบางประเทศมีความเห็นว่ามีทางเลือกอื่นที่สามารถทดแทนการใช้วิธีการนี้ได้ และการใช้ Ethylene เพื่อวัตถุประสงค์นี้มีความเสี่ยงต่อผู้ใช้และผู้บริโภค

5.3) การเพิ่ม Ethylene เพื่อวัตถุประสงค์ในการ De-greening เพื่อป้องกัน Fruit fly ของพืชกลุ่ม Citrus และเพื่อใช้การกระตุ้นการออกดอกในสับปะรด คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบให้ใช้ Ethylene ตามวัตถุประสงค์ข้างต้น และเห็นชอบให้เสนอ CAC พิจารณารับรองที่ step 5/8

5.4) การเพิ่ม Spinosad เพื่อควบคุมแมลง รวมทั้ง Copper octanoate และ Potassium hydrogen carbonate เพื่อควบคุมเชื้อรา ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เสนอ CAC พิจารณารับรองที่ step 5/8

5.5) การเพิ่มเรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสาหร่าย ใน Guidelines for the Production, Processing, Labelling and Marketing of Organically Procedure Foods

ที่ประชุมมีมติตั้ง e-WG ที่มีสหภาพยุโรปเป็นประธาน โดยให้นำข้อคิดจากประเทศสมาชิกมายกร่างใหม่และเวียนขอข้อคิดเห็นใน step 3 จากนั้นก่อนการประชุม CCFL ครั้งที่ 41 ให้นำเข้าพิจารณาใน Physical working group และนำผลการประชุมเสนอ CCFL ครั้งที่ 41 พิจารณาที่ step 4 ต่อไป

6) Structured Approach and Template

ที่ประชุมพิจารณาแก้ไข และให้ความเห็นชอบ

7) การจัดทำ Modified Standardized Common Names

e-WG ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าชนิดเดียวกันแต่มีชื่อเรียกแตกต่างกัน และรายงานให้ที่ประชุมทราบและพิจารณาให้ความเห็นชอบกำหนดเป็นงานใหม่ แต่เนื่องจากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์เกี่ยวกับความจำเป็นในเรื่องนี้ ที่ประชุมจึงมีมติให้ชะลอโครงการนี้ไว้ก่อน

8) เรื่องอื่นๆ

8.1) ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ประเทศนิวซีแลนด์จัดทำ Discussion paper ในการแก้ไข Provisions on Date Marking ใน Guideline of Nutrition labelling

8.2) กำหนดการประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขา ผลิตอาหาร ครั้งต่อไป กำหนดจัดประชุมระหว่างวันที่ 13-17 พฤษภาคม 2556 ณ เมือง Prince Edward Island ประเทศแคนาดา

ข้อคิดเห็น

1) สำหรับการใช้อิทธิพลเพื่อกระตุ้นการสุกแก่ในการผลิตผลไม้แบบอินทรีย์ เห็นควรเตรียมข้อมูลการศึกษาวิจัยในผลไม้ที่ประเทศไทยมีการใช้อิทธิพล เช่น มะม่วง ทั้งนี้ควรประสานงานกับกรมวิชาการเกษตร และหน่วยงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ศึกษาและรวบรวมข้อมูลการใช้อิทธิพลในมะม่วง รวมทั้งผลไม้อื่น เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการเสนอ Codex พิจารณาอนุญาตให้ใช้อิทธิพลในมะม่วง เพื่อให้สามารถกล่าวอ้างว่าเป็นสินค้าอินทรีย์ได้

2) การเพิ่มเรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ ใน Guidelines for the Production, Processing, Labelling and Marketing of Organically Procedure Foods นั้นเนื่องจากเรื่องนี้จะเวียนให้ประเทศสมาชิกให้ความเห็นอีกครั้งจึงเป็นโอกาสที่ดีสำหรับประเทศไทย ที่จะมีโอกาสรวบรวมข้อคิดเห็นที่ประโยชน์จากผู้ผลิตสัตว์น้ำอินทรีย์ในประเทศไทย ทั้งนี้เห็นควรประสานกรมประมงและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลเพื่อเตรียมให้ข้อคิดเห็นและเป็นท่าทีของประเทศไทยต่อไป